

hvad jeg havde at bemærke med Hensyn til dette Punkt, som falbt mig i Dinene, og som det har interesseret mig meget at gennemgaa.

Falbe-Hansen: Jeg vil ogsaa gjerne tillade mig at fremkomme med nogle almindelige Bemærkninger om den finansielle Status. Det, som først og stærkest slaar En ved Betragtningen af det foreliggende Statsregnskab og Forslag til Finantslov, er jo det, som allerede er fremhøvet af de foregaaende Talere, nemlig det betydelige Overskud, som stadig viser sig. Jeg er kommen til det samme Resultat, som min ærede Sidemand tilvænste (Hage), med Hensyn til de Tal, han nævnte; for de senere Aar og navnlig for det sidste Statsregnskab, som foreligger, for 1880—81, viser der sig et Overskud eller rettere Fremgang af over 8 Mill. Kr. Det er jo et meget stort Tal, og det er saa meget mere paa-faldende, som lignende Fremgang jo viser sig at fremtræde i en Række af de foregaaende Aar. Jeg har saaledes søgt tilbage til Aaret 1870, og undersøge vi, hvor stor Statens finansielle Fremgang er siden den Tid, viser det sig, at Finanterne ere gaaede fremad med et Belsøb af ikke mindre end 85 Mill. Kr. Det er jo for et Folk, som bestaar af 2 Mill. Mennesker, en overordentlig stor Sum, og det er ogsaa mærkeligt, at de Belsøb, der findes i Statskassen, ere af en meget stor Størrelse. Der fandtes jo i Kassebeholdningen den 31te Marts 1881 37,8 Mill. Kr., i Statsaktivene 45,8 Mill. Kr. og Statens Jernbaner repræsenterede omtrent 120 Mill. Kr. Det, at der er en saadan Opbygning af Penge, en saadan finansiell Fremgang, er jo et Resultat, som vistnok er enestaaende i Finanternes Historie. Jeg mindes, idetmindste i Europa, ingen Tid og Land, hvor en Stat er gaaet saa stærkt fremad, hvor der er opamlet i Forhold til Nationens Kræfter, saa kolossale Summer. Det forekommer mig derfor, at dette er Hovedpunktet, det, som mest maa slaar En ved Betragtningen af vore finansielle Forhold, og man maa spørge sig selv, hvad er Grunden til dette mærkelige Resultat? Man hører ofte sige, at Grunden dertil er den Stagnation i vort politiske Liv, som har været tilstede i de senere Aar. Naturligvis har det jo bidraget dertil. Det har bidraget til, at der er bevilget færre Penge, end der under ordinære Forhold vilde være blevet bevilget; men det er ikke hele Grunden, ja jeg tror, det er ikke engang Hovedgrunden. Man kan se det deraf, at Overskudet var tilstede, og at Fremgangen viste sig allerede forinden den politiske Strid var bleven saa akut, som den nu er. Nei, Grunden til Fremskridtet, til denne Fremgang i finansiell Henseende er meget let at finde. Den er, at Skatterne ere tiltagne i en ganske mærkelig Grad. Sammenligne vi dem f. Ex. med Skatterne paa Lidsrummet efter Krigen 1864, da ere Løbsindtægterne flegne fra 12 Mill. Kr. i 1865—66

til 20 Mill. Kr. i 1880—81 om Aaret. De andre Afgifter, f. Ex. Stempelafgiften og Overdragelsesafgiften, ere endogsaa fordoblede eller mere end fordoblede, uagtet Satserne ikke eller kun i ringere Grad ere forhøjede. Jeg skal for ikke at blive for vidtløftig ikke nærmere gaa ind paa, hvad der er Grunden hertil. Jeg haaber ved en anden Leilighed at kunne komme til at omtale det. Jeg tror, at i denne Fremgang af Skatterne ligger Aarsagen til, at saa store Summer ere bleve opsamlede, og naar der først kommer et Overskud, og dette forrenter sig og forrenter sig, vojer jo Fremgangen og bliver bestandig større og større. Det forekommer mig nu, at det maatte være det Naturlige, at naar paa denne Maade Overskudet maatte synes at blive permanent, synes at have en vis Udfigt til at voxe, blive større og større, saa burde man skride til en Nedsættelse af Skatterne. Det er ganske vist, at der kan anføres vægtige Grunde mod at skride til en Nedsættelse af Skatterne. Man kan sige, at af disse 85 Mill. Kr., som vi ere gaaede frem, vilde en stor Del ikke have været sparet, vilde slet ikke været fremkommen, hvis man ikke havde havt Skatterne. Det maa antages, hvis vi ikke havde nedsat Løbsafgiften eller andre Skatter, vilde Forbrugen være voget. Det viser sig jo, at naar man nedsætter Løbsafgifterne, stiger Forbrugen, Befolkningen vil anvende en stor Del af Skattelettelsen, ikke til at lægge Penge op, men til at leve noget bedre. Altsaa, det Kryd, Statskassen har lagt paa Befolkningen, har i Virkeligheden bidraget til at forøge Nationalvelstanden og til at skabe Kapitaler, som ellers ikke vilde have været tilstede. Det er et Argument, man kan fremsætte. Der er ogsaa et andet Argument, som forekommer mig at have nogen Vægt, og det er, at i Virkeligheden ere vore Skatter ikke høie. Det er vanskeligt at beregne, hvor høie de ere, men de ere i og for sig ikke høie. Jeg antager, at man i Gjennemsnit betaler 7—8 Procent af Indkomsten om Aaret til Statskassen. Det er ganske vist meget, men paa ingen Maade mere, end man betaler i de fleste andre Stater. En nøjagtig Dpgjørelse i saa Henseende kan ikke foretages, men det synes, at Skatterne i de fleste andre Lande i Forhold til Velstanden ere høiere end her. Man kan altsaa ikke sige, at Skatterne i Virkeligheden ere høie her i Landet, og sammenligner man de nuværende Skatter med dem i den tidligere Tid, f. Ex. i Frederik den 6tes Tid, i „de gode, gamle Dage“, hvor Folk jo iøvrigt vare langt fattigere end nu, saa viser det sig, at dengang vare Skatterne langt høiere, end de nu ere. Lige siden Aarhundredets Begyndelse har man her i Landet gjentagende Gange nedsat de direkte Skatter, bestandig har man sat den Løst, som betales f. Ex. pr. Lunde Hartkorn lavere og lavere, og til Gjengjæld er der kommet forholdsvis meget ubetydelige Forhøielser. De indirekte